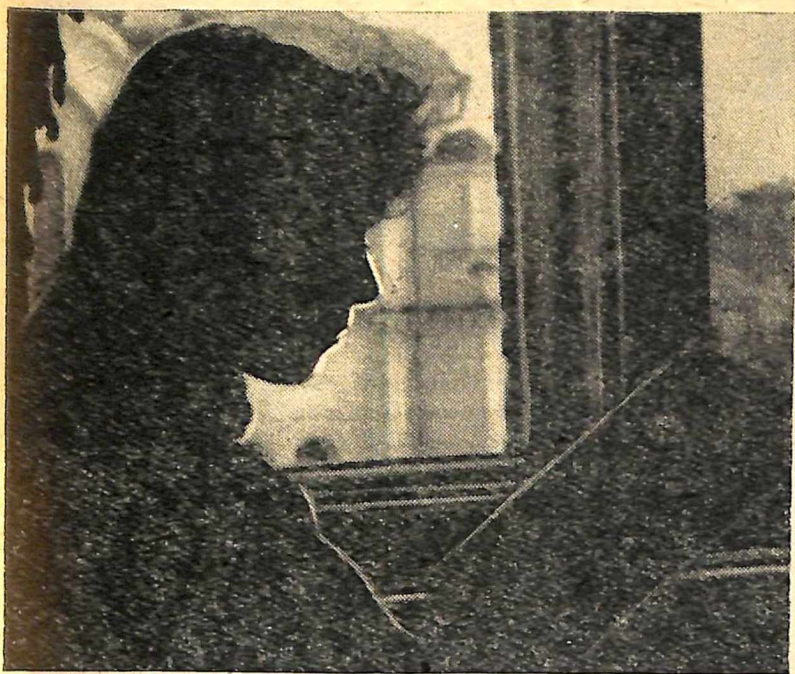

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання 6-й

№ 19 (187)

12

червня
1962 року
ВІВТОРОК

Ціна 1 коп.

Активно, з усією енергією

Відбулися збори активу педагогічного факультету, присвячені питанню підготовки курсів і груп до екзаменаційної сесії. Як вказав у доповіді декан факультету Д. Шелухін, загалом справи на обох відділах непогані. Завершується складання заліків, а деякі групи вже склали перший екзамен. Важливим є те, що студенти активно, з усією енергією готуються до звіту перед Батьківщиною. Вони дружно приходять на консультації, приводять в належний порядок свої конспекти, повторюють матеріал колективно. Старости груп, комсорги, що виступали на зборах, запевнили деканат і громадські організації, що сесія на факультеті пройде без порушень навчальної дисципліни, буде підсумком глибоких знань, набутих студентами за минулий семестр.

На мовно-літературному факультеті відбулися комсомольсько-партійні збори теж у питанні підготовки до сесії. В. о. декана Ю. Полудненко розповів про ті заходи, які вживає деканат і партійне бюро для того, щоб сесія пройшла організовано, на високому рівні. Розроблено графік консультацій, створено відповідні комісії, вживаються заходи для ліквідації академзаборгованостей у окремих студентів. Є підстави сподіватися, що сесія продемонструє високі знання студентів-філологів.

П. І.

СКЛАЛИ ДОСТРОКОВО

На третьому курсі українського відділу сесія в цьому році нелегка. П'ять екзаменів. Скільки хвилювань, стільки ж і ретельної підготовки. З дозволу ректорату ми склали достроково методику мови та літератури.

Адже скоро — до школи. А без знань методики мови та літератури всеодно, що без рук. Щоденно заліки. Кожна хвилина на рахунок. Читаємо журнали, методичні розробки подачі уроків, особливо звертаємо увагу на метод роботи липецьких учителів.

Першого вересня зайдемо в клас. А як же з учнями вивчити вірш, написати твір, дик-

тант? Ось на це ми й звертаємо увагу.

Тому перед входом до викладача достроково звітуеш перед товаришем:

— Ану, види диктанту?

— Пояснювальний, творчий, вибірковий, словниковий і т. д.

— А перекази?

Адже підемо до школи і треба все це проводити. Тому, певне, наслідки двох екзаменів чудові. Багато п'ятірок, є четвірки і жодної трійки. З такими знаннями ми сподіваємось успішно працювати на місці вчителя протягом 1962/63 навчального року.

В. ГРИНЬКО.

ГОТУЄМОСЬ ДО ЕКЗАМЕНІВ

З різних міст і сіл України приїхали до нашого інституту юнаки і дівчата, щоб підготуватися до вступу на перший курс.

Вчорашні ланкові, доярки, свинарки, піонервожаті, працівники культосвітніх установ і організацій, виробничники з фабрик і заводів — сьогодні слухачі підготовчих курсів.

Майбутні абітурієнти українського відділу активно і наполегливо включились у підготовку до екзаменів. Дружно і весело живе наша група.

Хоч навчання ще продовжується, а вже можна пишатися тим, що в нашій групі є хороші, здібні люди. Вони виявили міцні знання. Слід відзначити таких слухачів: Г. Березюк, В. Полонський, Л. Козачок, О. Захарчук, Л. Рублівську, В. Чередищенку. Ці життєрадісні дівчата вміють не тільки добре працювати на виробництві, а й вчитись.

Переборюючи труднощі, молодь нашої групи наполегливо готується до екзаменів, які вже скоро почнуться. Адже не дивно, що більшість з них вже давно закінчили школи і, працюючи на виробництві, децю забули. Звичайно, їм важко інколи буває. В цьому їм і допомагають викладачі інституту.

Взаємовиручка, допомогти один одному, працьовитість і наполегливість — ось що характерне для нашої групи.

Ми успішно завершуємо повторення матеріалу з усіх предметів.

Хочеться відзначити, що найбільший успіх відчувається на лекціях з української мови і літератури та історії.

Успішно закінчується вивчення курсу української мови. Викладач української мови і літератури О. Очеретний вміло поєднує на лекціях теоретичний матеріал з практичними заняттями. Слухачі нашої групи цілком задоволені: їм нічого боїться труднощів під час екзаменів, коли набуто такі міцні знання.

На лекціях з української мови завжди активно обговорюються найскладніші питання з фонетики, морфології і синтаксису. Ми часто пишемо диктанти, які вже наочно показали високий рівень підготовки більшої частини слухачів.

Добре поставлено справу і з вивченням історії СРСР. Навчання проходить стисло, змістовно і рівномірно, по строго запланованій програмі.

Хочеться відзначити і добре поставлену роботу по повторенню курсу іноземних мов. Ми завжди багато читаємо і перекладаємо, регулярно проходять заняття, на яких вивчаємо граматичку, розмовну мову тощо.

Мине небагато часу і ці життєрадісні юнаки і дівчата стануть студентами інституту.

МИКОЛА ГУМЕНЮК,
староста групи.

Багато роботи тепер у Наталії Костянтинівни Карпенко, лаборантки кабінету педагогіки. Підшукати необхідну літературу, створити студентам умови для успішної підготовки до екзаменів... Сесія — найвідповідальніша пора в житті інституту. На фото: Наталія Костянтинівна за роботою.

ХОРОШИЙ ПОЧАТОК

Студенти V курсу дефектологічного відділу склали кваліфікаційний екзамен з логопедії (викл. М. Савченко і І. Двигун).

Із 22 осіб групи відмінні знання продемонстрували 8 студентів. Серед них виділяються Л. Липко, Н. Левківська, Л. Голіченко, які дали глибокі, вичерпні відповіді на поставлені в картках запитання. Значно нижчі знання виявили Л. Реп'явська, Н. Рожка і деякі інші, які одержали «задовільно». Десять студентів мають «четвірки».

Тепер п'ятикурсники готуються до наступного екзамену.

А II курс дошкільного відділу завершив екзамен з методики музичного виховання дітей у дитячому садку (викл. Р. Зінч). Всі студенти, а їх 50 чоловік, одержали тільки відмінні і добрі оцінки. Особливо успішно склали екзамен Л. Білоус, Н. Кондратюк, С. Кириченко, Л. Яковб і ін. Хороший початок! Чудово! Так продовжувати і до кінця сесії.

Повним ходом ідуть екзамени і на фізико-математичному факультеті. Підготуватися до них, скласти на «добре» і «відмінно» — ось завдання. Такої думки і К. Столярчук, С. Дяченко, Н. Черенько, Л. Каранда, яких ви бачите на знімку.

А КНИГ НІМА...

Наступила пора літніх екзаменів. Людям тепер в читальні, кабінетах, лабораторіях. Перечитують конспекти, заповнюють прогалини у пройденому матеріалі. Відповідальна, гаряча пора. Скрізь тепер зустрінені студентів: задуманих, ледь стомлених. Ось приходить один із них у бібліотеку і просить видати потрібну книгу. Виявляється, її нема. Чому? Де ж поділась?

А справа в тому, що є такі товариші, які ще два-три роки тому як взяли книги з бібліотеки або читальні, так і до цього часу їх не повертають. При чому, візьміть до уваги, що по 4—5—10 книг записано в їх картках... Що, наприклад, думає Ю. Писаревський з 4 курсу російського відділу, який ще з 1960 року не здав 7 книг? Вони ж потрібні його товаришам!

У К А З

ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Про нагородження
тов. Підтиченко М. М. Почесною
Грамотою Президії Верховної
Ради Української РСР

У зв'язку з п'ятидесятиріччям з дня народження і за заслуги в підготовці кадрів для народної освіти нагородити ректора Київського педагогічного інституту імені О. М. Горького тов. Підтиченко Марію Максимівну Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

Голова Президії Верховної
Ради Української РСР
Д. КОРОТЧЕНКО.
Секретар Президії Верховної
Ради Української РСР
А. ЗЛЕНКО.

м. Київ, 5 червня 1962 року.

варіант! Це ж стосується і його колеги по факультету А. Руденка, студентів дефектологічного і дошкільного відділів Н. Харченко, В. Мишакова, Н. Коваленко, а також І. Арнестархової, Л. Іщенко (фізмат), які тримають у себе книги ще з 1959 року. Остання має їх аж 12!

І що думають ці люди? Невже їм не ясно, що книги треба повертати? Чи може ці товариші хочуть, щоб до них були вжиті заходи адміністративного впливу...

А що вже говорити про тих, хто псує книги: бруднить, вириває сторінки. Соромно знати, що серед нас є такі люди. Ось двоє з них. Це Н. Ігнатюк і Л. Жабчан, які виривали сторінки з підручника доц. Шиманського «Математичний аналіз».

Книгу треба любити, бо вона — джерело знань. Та книгу потрібно ще й берегти. Той, хто цього не робить, шкодить не тільки собі, але й суспільству.

Г. РАЗУМОВА,
завідуюча бібліотекою.

НАКАЗ

міністра освіти УРСР

6 червня 1962 р. № 334-к

У зв'язку з 50-річчям з дня народження та за сумлінну роботу по підготовці висококваліфікованих педагогічних кадрів ректору Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького тов. Підтиченко Марію Максимівну оголосити подяку.

Кажуть, що хороші мрії завжди збуваються. І я в це вірю. Вже давно я мріяла побувати на батьківщині Юліуса Фучіка, щоб ближче познайомитися з героїчним народом Чехословаччини, його життям. Мрія моя здійснилась. Недавно з групою туристів я відвідала Чехословаччину.

Ми в Празі. Злата Прага! Горда столиця мужнього народу. Немає чеха, який би не був закоханий в свою столицю. Всі жителі Праги, з якими нам доводилось зустрічатись, з великою любов'ю і гордістю розповідали про рідне місто, показували його визначні місця. А місто справді красиве, величне. Його вулицями ходиш ніби по залах картинної галереї. І кожен будинок — нова картина.

У Празі кожен камінь, кожен будинок — це сама історія. Розповідають стіни, розповідають вікна, гостроверхі дахи. Про своє цікаве життя розповідають палаци пражського кремля, статуї на Карловім мосту. А коли потрапляєш на площу Старого міста, в твоїй уяві ви-малюються картини середньовіччя. Тут все нагадує середні віки: будинки, костіли, стара ратуша. А в центрі площі — величний пам'ятник Яну Гусу. Мужньо і гордо стоїть він як переможець над смертю, як втілення нескореності чеського народу. На площі Старого міста святкують пражани свої торжества, тут переживали вони колись години лихоліття.

На площі Старого міста знаходиться міська ратуша. Біля стін ратуші камінням викладена дата «21.VI.1621», коли чеський народ втратив свою незалежність. В стіні ратуші замурована земля, полита кров'ю чехословацьких і радянських бійців. Ратуша не відновлюється. Вона стоїть така, як і в 1945 році, як пам'ятник, що розповідає про жорстокість, людяно-незалежності фашистських завоювання.

На стіні ратуші знаходяться знамениті куранти — Празький орлой. Зроблені ще в 1490 р. професором Ганушем, вони й тепер привертають увагу всіх, хто приїжджає в Прагу. Куранти б'ють щогодини. Після цього відкриваються два віконця, розміщені над планетарієм фігури купця, турка, дванадцяти апостолів. А під віконцями фігура смерті киває головою. Це означає, що який би не був ти красивий, багатий, смерть прийде, а тому треба жити так, як дванадцять апостолів. Апостоли завжди появляються зразу ж після бою курантів, але інколи вони запізняються. Злі люди говорять, що апостоли затримались в трактирі Швейка.

В старій ратуші відбуваються прийоми тих іноземних гостей, яким чехословацький народ виявляє особливу повагу і любов. Тут чехи зустрічали М. С. Хрущова, Ю. О. Гагаріна. Інших же гостей приймають в новому приміщенні ратуші, побудованому в новому стилі: мовляв, ми не гірші інших.

В Празі ми відвідали мавзолей Готвальда, Празький кремль, музей В. І. Леніна, який міститься в тому будинку, де в 1912 р. проходила VI Празька конференція РСДРП, інші пам'ятні місця.

З великою неохотою залиша-

ли ми Прагу. За кілька днів це місто стало нам близьким і дорогим. І кожному хотілось би знову і знову відвідати його. Але попереду були Карлові Варши, які ми не з меншим захопленням чекали. Це чудове місто можна впевнено назвати інтернаціональним: тут почуєш мову різних народів світу. І особливо стає радісно і приємно, коли почуєш російську чи українську мову.

В Карлових Варах ми відвідали виставку скла заводу Мозера, любовались чудовими краєвидами міста, його мальовничими околицями.

З Карлових Вар ми їдемо в м. Бланско. Це уже Моравія. Тут ми побували на заводах, в кооперативах, зустрічалися з учнями в школах. Ми ближче познайомилися з чехословацькою молоддю, з її життям.

В районі Бланско знаходяться знамениті Пунковські печери. Розповісти про їх казкову, неповторну красу важко, майже неможливо. Потрапивши в печери, замираєш, зачарований їх дивною, чарівною красою. І вже ніколи не забудеш цієї краси, як неможливо забути хорошу казку, почуту ще в дитинстві. Печери тягнуться на протязі одного кілометра, і ми, зачаровані, переходимо ніби з одного залу казкового палацу в інший, мимоволі запитуючи: хто ж більший майстер — природа чи людина. Створюючи ці печери, природа не поспулилась на самі фантастичні вигадки.

Але найбільше задоволення нам принесла мандрівка на човнах по підземній річці. В ці хвилини кожен відчув себе учасником чогось казкового, неповторного. Човен рухається нечутно, легко. Навколо нас зачарована тиша, зрідка порушувана голосом екскурсовода.

В Пунковських печерах були зроблені окремі кадри кінофільму «Кам'яна квітка». Хто бачив цей кінофільм, може вважати, що він до деякої міри знає ці печери.

Цікавою була наша поїздка по Чехословаччині. На все життя залишаться у нас найкращі спогади про цю країну, про її красиві міста. Та найкращі, найтепліші наші спогади будуть про її чудових людей, які зустрічали нас як своїх найкращих, найдорожчих гостей. Їх щира гостинність, постійна увага до нас, повага назавжди полонили наші серця. Наші зустрічі з молоддю, з учнями, з робітниками залишаться найкращим спогадом. Не завжди ми розуміли мову один одного, але мова серцець була нам зрозумілою. Слова К. Готвальда «З Радянським Союзом на вічні часи це не просто красиві слова. За той час, який ми були в Чехословацькій соціалістичній республіці, ми глибоко переконалися у щирості цих слів. Коли заходить мова про кількість населення в Чехословаччині, чехи говорять так: «Нас небагато, але з Радянським Союзом нас більше 200 мільйонів».

Коли настав день від'їзду на Батьківщину, суперечливі почуття огорнули серце. Радість зустрічі з рідною Батьківщиною і смуток розлуки з новими хорошими друзями.

Л. КУГУК,
студентка мовно-літературного факультету.

Дехто з наших викладачів вважає, що студенти повинні проходити педпрактику тільки в зразкових школах. Мені здається, що з цим можна погодитись тільки стосовно до молодших курсів. Справа в тому, що перебування в школі на протязі півроку і цілого року на місці вчителя з одержанням заробітної плати — це вже не просто практика, а самостійна робота, важливе загальнодержавне завдання. Отже, виходячи з цього, якихось «особливих» умов для старшкурників створювати не потрібно. В цьому я переконана, коли відвідав 23 уроки семи студентів-практикантів російського відділу в Кримській області. Можна з приємністю відзначити, що студенти Л. Паливода, В. Винникова, В. Гав-

риш, Л. Дубова, Т. Добросовіна зарекомендували себе на практиці тільки з хорошою стороною. Вони не тільки успішно викладали свій предмет, але й брали участь у громадсько-культурному житті села.

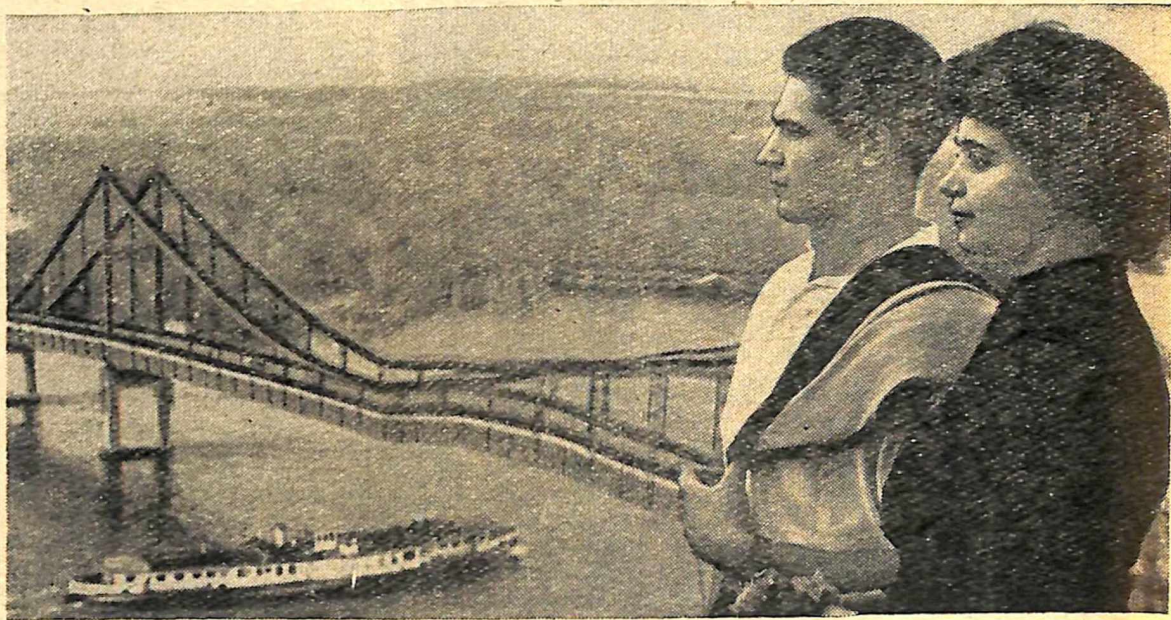
Наслідки практики були б ще кращими, якби організація керівництва нею була більш відповідною до нових форм. Я вважаю, що зовсім немає потреби до кожного студента старшого курсу прикріплювати аж 4 методисти від чотирьох кафедр. Це періодично приводить до того, що конкретне методичне керівництво підіймається коротенькими відвідинами студентів методистами. Краще було б прикріплювати по одному методисту до групи в 5—6 осіб (а не 10—12, як маємо), поклавши

на нього обов'язки, які виконують зараз 4 його колеги. Це буде корисно і для студента, якому керівник приділив би більше уваги, і для держави — з чисто фінансових розрахунків.

Необхідно також домовитися з Міністерством освіти, щоб студенти старших курсів по можливості відбавали практику в областях, де знаходиться певний педагогічний інститут. Такий захід теж сприяв би наближенню методичного керівництва до студентів.

Необхідно врахувати, що нові форми і новий зміст педагогічної практики студентів старших курсів вимагають і новопідходу до організації методичного керівництва роботою практикантів.

Доц. Д. ШУТЕНКО.

Нещодавно В. Шевцов і А. Кириченко, студенти мовно-літературного факультету, одружились. Побажаймо їм щастя — змістовного, надовго — від усієї душі.

Фото В. Тимошенка.

ЩАСТЯ. ЯКЕ ВОНО?

Це—праця, життя

Щастя завжди індивідуальне. Кожна людина щаслива по-своєму і вкладає в це поняття свій зміст. Але щастя не існує само по собі. Для мене щастя — це саме життя, це творче держання, це праця на благо суспільства.

Без боротьби немає щастя. Ми самі є творцями свого особистого щастя. Але моє щастя — це крупинка загального щастя, щастя мого народу. Отже, моє особисте щастя приймає суспільну значимість і невіддільне від щастя всього народу. Як правильно сказав Маяковский:

«Особисте щастя —

це ріст

Республіки нашої

багатства і сили».

Життя іде вперед. Щастя теж не може стояти на місці. Без бажання йти вперед, без боротьби за нове, передове — немає дійсного щастя. Щастя — це не пасивна насолода радощами життя, а активна боротьба за радості життя, за щастя для всіх, за нове щастя для себе.

«Щастье — это сознание своего единордства со вселенной. Щастье — это сознание всемогущей, организующей и творящей роли труда. Щастье — это труд, это борьба, это жизнь. Жизнь во всей полноте, во всей многогранности, во всей сложности, во всей переменности, во всей текучести, во всей радости своей», — так казав про щастя юнак Василь Кубаньов, герой книги «Нескоренний Прометей», і я з ним повністю згоден.

БРОНІСЛАВ ЦИБАНЬ,
ст. 4 курсу педагогічного факультету.

КРОСВОРД „ФУТБОЛ“

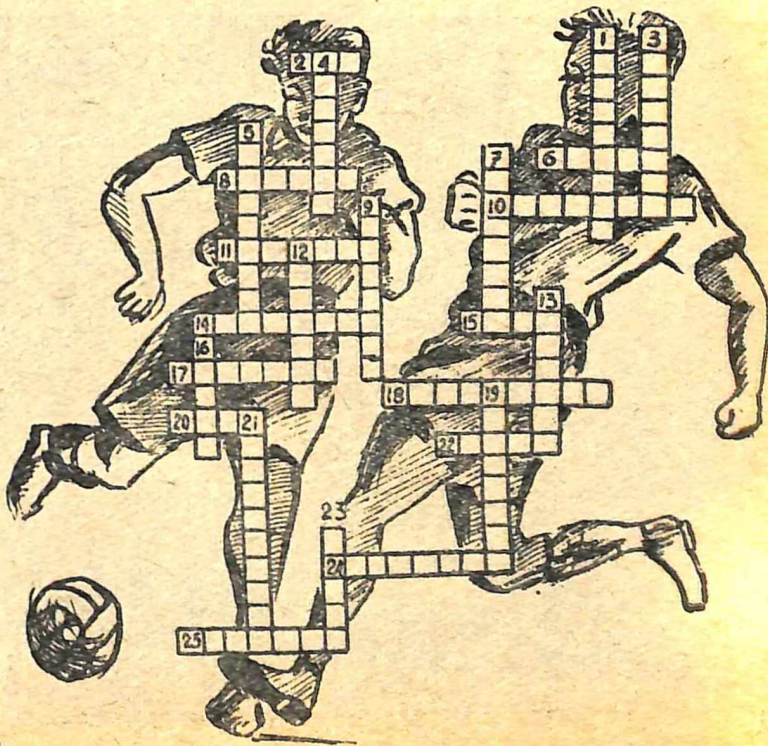
ПО ГОРИЗОНТАЛИ

2. Месяц. 6. Защитник донецкой команды «Шахтер».
8. Вратарь московской команды «Спартак». 10. Полузащитник команды «Спартак», г. Москва. 11. Вратарь команды чемпионата СССР в 1962 г. 14. Полузащитник команды «Спартак», г. Ереван. 15. Нападающий, чемпион СССР в 1959 г. 17. Полузащитник, чемпион СССР в 1959 г. 18. Вратарь белорусской команды «Беларусь». 20. Нападающий команды «Динамо», г. Киева. 22. Тренер команды «Динамо», г. Киева. 24. Нападающий команды «Спартак», г. Ереван. 25. Полузащитник команды, занявший 2-е место на чемпионате СССР в 1960 г.

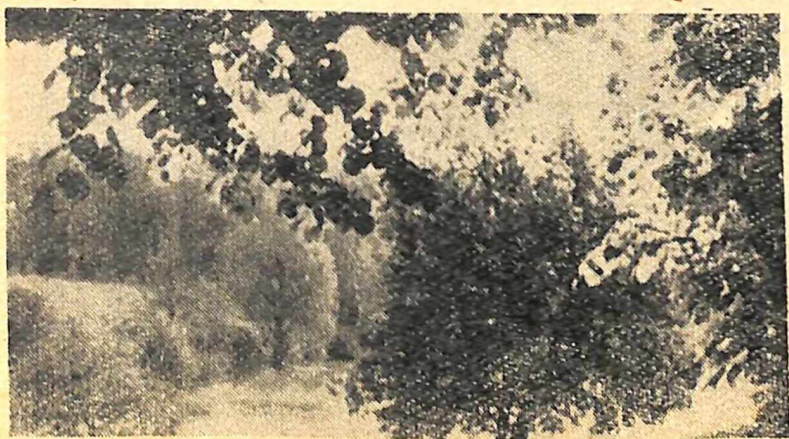
ПО ВЕРТИКАЛИ

1. Вратарь команды «Спартак», г. Ереван. 3. Нападающий команды «Локомотив», г. Москва. 4. Нападающий ЦСК МО. 5. Капитан команды «Нефтяник», г. Баку. 7. Полузащитник команды «Динамо», г. Тбилиси. 9. Защитник СКВО (Ростов-на-Дону). 12. Тренер Куйбышевской команды «Крылья Советов». 13. Нападающий команды, которая заняла 2-е место в чемпионате СССР в 1961 г. 16. Нападающий команды «Крылья Советов», г. Куйбышев. 19. Нападающий команды, которая заняла 2-е место в чемпионате СССР в 1959 г. 21. Защитник команды, которая заняла 2-е место в чемпионате СССР в 1960 г. 23. Нападающий команды, которая заняла 2-е место в чемпионате по футболу СССР в 1961 г.

Склав студент III курсу
фізико-математичного факультету
В. В'ЮН.

Мал. М. Аврамчука.

По шевченківських місцях. Ставок біля с. Будище, де колись купався малий Тарас.